Súd:	Krajský súd Prešov
Spisová značka:	2Co/17/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8619201321
Dátum vydania rozhodnutia:	25. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Mariana Muránska
ECLI:	ECLI:SK:KSPO:2023:8619201321.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana spore žalobcu I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXXX/XX, D., zastúpená JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, so sídlom v Stropkove, SNP 7, proti žalovanému Orange Slovensko a.s., Metodova 8, Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpená advokátskou kanceláriou Branislava Máčaja, s.r.o. so sídlom Bajkalská 5, Bratislava, IČO: 46 759 875, o ochranu osobnosti s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 26.09.2022 č.k. 1C 30/2019-128, jednohlasne takto

r o z h o d o l :

Potvrdzuje rozsudok vo výroku I. o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni sumu 110 eur, v prevyšujúcej časti mení rozsudok vo výroku I. tak, že žalobu o zaplatenie nemajetkovej ujmy nad sumu 110 eur zamieta.

Priznáva žalobkyni vo vzťahu k žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu vo výške 2.500 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vyslovil, že žalobca má nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2. V dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobkyňa sa domáhala proti žalovanej zaplatenia nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 eur. Súd prvej inštancie poukázal na to, že právo na ochranu osobnosti za zásah do súkromného života žalobcu pre porušenie ochrany jej osobných údajov bezprostredne súvisí so základným spotrebiteľským vzťahom medzi stranami založeným zmluvou o pripojení, pretože k porušeniu ochrany osobných údajov žalobkyne došlo v súvislosti so službami telekomunikačného operátora, ktoré žalovaná poskytovala žalobcovi na základe zmluvy o pripojení a v jej rámci. Súd prvej inštancie preto považoval predmetný spor za spor spotrebiteľský. Vzhľadom ku skutočnosti, že žalobkyňa má adresu trvalého pobytu v obvode Okresného súdu Svidník, žalovanou uplatnenú námietku miestnej nepríslušnosti považoval za nedôvodnú, na túto neprihliadal a spor prejednal a rozhodol. Mal za zistené, že pri spracúvaní osobných údajov žalobkyne, ktoré boli odovzdané v súvislosti s poskytovaním telekomunikačných služieb žalovanou, došlo k bezpečnostnému incidentu, ktorý bol predmetom administratívneho konania na Úrade na ochranu osobných údajov SR v Bratislave. Úrad rozhodnutím z 22.12.2017 uložil sprostredkovateľovi - obchodnému zástupcovi žalovanej za porušenie povinností súvisiacich s bezpečnosťou spracúvania osobných údajov a likvidáciou dokumentov pokutu v sume 5.000 eur a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 13.03.2018. V tejto súvislosti sa súd prvej inštancie zaoberal otázkou pasívnej legitimácie strany žalovanej v súvislosti s tým, že žalobkyňa označila za žalovanú spoločnosť Orange Slovensko,

a.s., pretože písomné materiály, na ktorých sa nachádzali osobné údaje žalobkyne a ktoré boli spracúvané v rozpore so zákonom o ochrane osobných údajov, boli vyhotovené v súvislosti s plnením zmluvy o pripojení medzi každým zo žalobcov a žalovanou. Zdôraznil, že občianskoprávna zodpovednosť žalovanej za zásah do súkromia žalobkyne má objektívny charakter, ktorý vyplýva z § 11 Občianskeho zákonníka ako generálnej klauzuly ochrany osobnosti v súkromnom práve. Zamestnanec, prípadne iná použitá osoba nezodpovedá osobne priamo postihnutej fyzickej osobe, za nemajetkovú ujmu zodpovedá právnická alebo fyzická osoba, ktorá takúto osobu na svoju činnosť použila. Zdôraznil, že v administratívnom konaní zistený bezpečnostný incident tvorí skutkový základ protiprávneho konania, ktoré v rámci objektívnej občianskoprávnej zodpovednosti voči žalobkyni za zásah do jej súkromia dopadá na žalovanú. Potom, čo súd prvej inštancie mal za preukázanú pasívnu legitimáciu žalovanej, zaoberal sa vecou samou. Zdôraznil, že osobné údaje sú vstupnou bránou do súkromia každého jedinca, preto právo na ich ochranu musí požívať vysoký stupeň právnej ochrany. Postupujúcou globalizáciou súčasnej informačnej spoločnosti a možnosťami, ktoré ponúkajú nové technológie a aplikácie, sa riziká, ktorým je vystavené súkromie každého jedinca, ešte zvyšuje. Negatívnym následkom neoprávneného sprístupnenia je samotný vznik rizika pre práva a slobody fyzických osôb, a to najmä strata kontroly nad svojimi osobnými údajmi a ďalšie riziká s rôznym stupňom pravdepodobnosti a závažnosti, ktoré by mohli čo i len viesť k ujme, či už majetkovej alebo nemajetkovej, a to najmä pokiaľ takáto spracovateľská operácia môže viesť napr. ku krádeži totožnosti, podvodu alebo finančnej strate, poškodeniu dobrého mena, strate dôvernosti osobných údajov alebo akémukoľvek hospodárskemu alebo sociálnemu znevýhodneniu. Zdôraznil, že predmetné spracúvanie zahŕňalo veľké množstvo citlivých osobných údajov a malo alebo čo i len mohlo mať negatívne dôsledky na veľký počet dotknutých osôb vrátane žalobkyne. Zistil, že medzi bezpečnostným incidentom ako protiprávnym konaním a vznikom ujmy v smere zásahu do súkromia žalobkyne, mal preukázanú bezprostrednú príčinnú súvislosť. Žalobkyňa ako právny prostriedok ochrany za zásah do svojho súkromia požadovala náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Skutkový stav, ktorý vyplynul z vykonaného dokazovania, ponúka opis závažnosti ujmy, aj okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva, pričom nad rámec súd skonštatoval, že žalovaná ako významný podnik na telekomunikačnom trhu sa k bezpečnostnému incidentu týkajúceho sa stoviek jej zákazníkov, postavila pomerne benevolentne, keď po prvotnom ospravedlnení sa listom, v ďalšom už popierala akúkoľvek svoju zodpovednosť za bezpečnostný incident a konanie svojho obchodného zástupcu ako priameho pôvodcu zásahu značne relativizovala. Súd prvej inštancie nezdieľal názor žalovanej, že osobné údaje žalobcov boli do neuzamknutého skladu na papierový odklad umiestnené omylom, či nedopatrením. Stalo sa tak naopak hrubou nedbanlivosťou osoby pracujúcej v prospech obchodných záujmov žalovanej. Dokumenty s osobnými údajmi boli naviac už od roku 2014 nedbalo uložené - založené tovarom v značkovej predajni žalovanej v D. a žalovaná ani nepreukázala odovzdanie týchto dokumentov novému obchodnému zástupcovi. Písomné materiály s osobnými údajmi žalobkyne boli naviac uložené v originálnej archívnej krabici a v tejto krabici umiestnené do neuzamknutého skladu na papierový odpad, čo len zvýrazňuje stupeň nedbanlivosti priameho pôvodcu zásahu. Súd prvej inštancie v rámci voľnej úvahy prihliadal na vzájomné vzťahy jednotlivých argumentov, aj na význam chráneného záujmu a špecifiká hromadného zásahu do páv veľkého množstva dotknutých osôb a v snahe spravodlivo vyvážiť satisfakčnú aj preventívnu sankčnú funkciu relutárnej náhrady určil sumu 2.500 eur ako sumu primeranú a vo zvyšku žalobu zamietol. Zohľadnil z dôvodov primeranosti pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy zákon č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov v rozhodnom období, kedy došlo k zásahu do práv žalobkyne by išlo o sumu 4.350 eur aj z tohto pohľadu suma 2.500 eur je podľa súdu prvej inštancie primeraná. O trovách konania strán sporu rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a plne úspešnej žalobkyni priznal proti žalovanej náhradu trov konania.

3. Proti tomuto rozsudku, okrem výroku II., podala včas odvolanie žalovaná, ktorá navrhla rozsudok vo výrokoch I. a III. zrušiť a v rozsahu zrušenia vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žalovaná uvádza, že ochrana osobnosti a s ňou spojené práva a nároky fyzickej osoby, vrátane nárokov v prípade neoprávneného zásahu do týchto jej osobnostných práv, nemajú svoj právny základ a súvislosť v akomkoľvek záväzkovom vzťahu, vrátane spotrebiteľského. Tieto práva totiž existujú samostatne, neboli založené záväzkovým vzťahom, v danom prípade tvrdenom spotrebiteľkou zmluvou a neodvíjajú svoje existenciu od záväzkového vzťahu ani s ním nesúvisia. Ide o práva všeobecné, ktoré patria každej fyzickej osobe, lebo sú prejavom ľudskej osobnosti vo vzťahu k ostatným subjektom s rovnakým právnym postavením. V prípade práva na ochranu osobnosti ide o špecifický nárok, ktorým disponuje každá fyzická osoba zo zákona, existencia tohto práva nevyplýva a nesúvisí so spotrebiteľskou zmluvou uzatvorenou medzi žalovanou a žalobcom, skutočnosť, že strany uzatvorili spotrebiteľskú zmluvu je

v tomto prípade podružná, právny základ nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy vyplýva z iného právneho vzťahu, resp. má iný právny základ a súvislosť ako spotrebiteľská zmluva, ktorú strany uzatvorili. Spotrebiteľské právo je zásadne právo zmluvné, čo sa o osobnostných právach, ktorých neoprávnený zásah žalobca namieta, konštatovať nedá. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je jednorazové právo a toto nemožno podriadiť pod inštitút záväzkových vzťahov a predstavuje právo na osobitnú formu ochrany osobnosti fyzickej osoby. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorého sa žalobca domáha je teda samostatné právo, ktoré nemožno podriadiť pod inštitút záväzkových vzťahov a nie je viazané na spotrebiteľskú zmluvu. Súd teda nesprávne právne posúdil vec, konkrétne otázku, či v prípade žaloby žalobcu na ochranu osobnosti ide o spotrebiteľský alebo nie a tým je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Žalovaná ďalej zastáva stanovisko, že nie je v tomto konaní pasívne legitimovaná tak, ako to ustálil súd prvej inštancie. Zdôrazňuje, že podľa § 1 písm. a) zákona o ochrane osobných údajov, tento zákon upravuje ochranu práv fyzických osôb neoprávneným zasahovaním do ich súkromného života pri spracúvaní osobných údajov a zároveň podľa písm. b) tohto zákona upravuje práva, povinnosti a zodpovednosť pri spracúvaní osobných údajov fyzických osôb. Poukazuje na § 5 ods. 2 tohto zákona, podľa ktorého môže osobné údaje spracúvať iba prevádzkovateľ a sprostredkovateľ. Podľa § 8 ods. 8 tohto zákona, sprostredkovateľ je povinný dodržiavať povinnosti ustanovené prevádzkovateľovi, potom podľa § 19 zákona sprostredkovateľ vo vzťahu k dotknutým osobám priamo zodpovedá za bezpečnosť spracúvania ich osobných údajov, pričom v tejto súvislosti je povinný sprostredkovateľ chrániť spracúvané osobné údaje dotknutých osôb pred ich poškodením, zničením, stratou, zmenou, neoprávneným prístupom a sprístupnením, poskytnutím alebo zverejnením, ako aj pred akýmikoľvek inými neprípustnými spôsobmi spracúvania. Súd pri určení pasívnej legitimácie žalovanej túto otázku nesprávne právne posúdil. Skutočnosť, že žalovaná nezodpovedá za predmetný bezpečnostný incident, pri ktorom došlo k sprístupneniu osobných údajov žalobcu, skonštatoval právoplatne Úrad, a to rozhodnutiami z 23.8.2018 a z 18.9.2018. Úrad skonštatoval, že žalovaná v súvislosti so spracovaním osobných údajov dotknutých osôb, v súvislosti s týmto incidentom, vrátane žalobcu, neporušila svoje povinnosti podľa zákona o ochrane osobných údajov. V tejto súvislosti poukázala na potrebu aplikácie ust. § 194 ods. 2 CSP. Záver súdu prvej inštancie, že keď žalovaná svoju občianskoprávnu zodpovednosť za bezpečnostný incident vo vzťahu k iným dotknutým osobám nenamietla, je táto daná, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Konštrukcie súdu, ktorý exaktné nevyjadrenie sa žalovanej k otázke jej zodpovednosti považuje za konkludentný súhlas žalovanej s existenciou zodpovednosti, prestavujú nesprávnu právnu interpretáciu tohto právneho úkonu žalovanej - list právneho zástupcu žalovanej dotknutým osobám z 28.2.2018. Súd prvej inštancie pri svojich záveroch o existencii právnej zodpovednosti žalovanej, ktoré sú založené na opodstatnených pochybnostiach súdu, nedostatočne zistil skutkový stav, vec nesprávne právne posúdil, ignoroval rozhodnutia Úradu, ktorý sa týmito skutočnosťami zaoberal, a tým sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP. Ďalej uvádza, že žalobca do dnešného dňa ani len nedokázal identifikovať nie to ešte preukázať údajnú nemajetkovú ujmu, ktorá mu vznikla, v čom táto spočíva, akú má povahu a intenzitu alebo ako sa prejavila, či prípadne stále prejavuje v jeho nemajetkovej sfére, v čom spočíva jej závažnosť a podobne. Žalobca teda neuniesol ohľadom existencie údajnej jemu vzniknutej nemajetkovej ujmy svoje dôkazné bremeno. Základnými predpokladmi pre vznik zodpovednosti za nemajetkovú ujmu sú pritom porušenie právnej povinnosti a existencia nemajetkovej ujmy na strane žalobcu, ako aj príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a nemajetkovou ujmou vzniknutou žalobcovi. Postup, kedy súd prvej inštancie neskúmal, či žalobcovi nemajetková ujmy vznikla, akú ma povahu, intenzitu, závažnosť, šírku okruhu pôsobenia nepriaznivého následku, či naďalej pretrváva, resp. sa prejavuje, ale uspokojil sa iba so všeobecným konštatovaním, že k vzniku nemajetkovej ujmy, dokonca závažnej, došlo u žalobcu už iba tým, že nedošlo len k ohrozeniu osobnostných práv žalobcu, ale priamo k ich porušeniu, má za následok nesprávne zistenie rozhodujúcich skutočností. Žalovaná priznanú peňažnú náhradu vo výške určenej súdom prvej inštancie považuje za neprimeranú, neadekvátnu, neproporcionálnu a ako takú za nespravodlivú. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti rozhodnutie nedostatočne odôvodnil. Poukázala na viaceré rozhodnutia súdov, v ktorých sa priznávali stranám konania či sťažovateľom nemajetkové ujmy za podstatne iných okolností a v inom rozsahu a aj z toho je podľa jej názoru zrejmé, že priznaná peňažná náhrada nemajetkovej ujmy je celkom zjavne premrštená. Žalovaná nesúhlasí ani s rozhodnutím súdu prvej inštancie ohľadom výroku o trovách konania. Má za to, že vo veci s ohľadom na charakter sporu bolo opodstatnené postupovať podľa § 257 CSP a naviac, súd prvej inštancie žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnej výške aj napriek tomu, že v spore bol len čiastočne úspešný. Na základe všetkých týchto dôvodov navrhla žalovaná podanému odvolaniu vyhovieť.

4. Žalobkyňa navrhla rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny. Podrobne vo svojom vyjadrení (č.l. 185 až 191) poukázala na to, že súd prvej inštancie sa správnym spôsobom vyporiadal s námietkou miestnej príslušnosti súdu, pasívnej vecnej legitimácie žalovanej v spore, existenciou zásahu do súkromia žalobkyne namietaným konaním zo strany žalovanej, výškou prisúdenej relutárnej náhrady, ako aj nárokom žalobkyne na plnú výšku trov konania.

5. Podaním zo dňa 17.01.2023 sa žalovaná vyjadrila k stanovisku žalobkyne a zotrvala na podanom odvolaní a dôvodoch tam uvedených.

6. Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu, a teda vo výrokoch I. a III. v zmysle zásad vyjadrených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie je sčasti dôvodné.

7. Pokiaľ sa týka vznesenej námietky miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Svidník, odvolací súd sa nestotožnil s touto námietkou a dospel k záveru, že vo veci konal miestne príslušný súd. V danom prípade sa nepochybne jedná o spor vyvolaný zásahom do práva na ochranu osobnosti podľa § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka. Zároveň sa žalobca domáha primeraného zadosťučinenia, pričom tento nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nepochybne možno subsumovať pod pojem škoda tak, ako to vyplýva aj z odôvodnenia rozsudku Súdneho dvora z 24.10.2013 vo veci C - 22/2012, kedy obdobne aj v tomto prípade Súdny dvor uviedol, že nemajetková ujma je v zmysle Smernice o zodpovednosti za škodu subsumovaná pod pojem škody. Z uvedeného rozhodnutia nepochybne vyplýva, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je zložkou nároku na náhradu škody. V súvislosti s týmto konštatovaním možno uviesť, že Okresný súd Svidník je miestne príslušným súdom podľa § 19 písm. b) CSP, kedy popri všeobecnom súde žalovanej je na konanie miestne príslušný aj súd, v obvode ktorého nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody.

8. Z dokazovania vyplynulo, že udalosť, ktorá zakladá nárok na náhradu škody, a teda jej súčasti ako nemajetkovej ujmy, nastala v obvode Okresného súdu Svidník. Táto skutočnosť ohľadom úniku dokladov s osobnými dátami žalobcu nebola v konaní sporná, preto odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie ohľadom ustálenia jeho miestnej príslušnosti za správne. Miestna príslušnosť Okresného súdu Svidník je daná ako osobitná miestna príslušnosť podľa § 19CSP. Z toho dôvodu nie je relevantné tvrdenie žalovanej o miestnej nepríslušnosti súdu prvej inštancie.

9. Je potrebné konštatovať, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil aj správny právny záver. Uvedené však neplatí vo vzťahu k otázke primeranosti priznanej nemajetkovej ujmy žalobcu.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

11. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods.1 písm. b CSP) odvolací súd uvádza, že táto námietky nebola zo spisu zistená.

12. Právo na spravodlivý proces je veľmi široko koncipovaný pojem, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť práva ako prístup k súdu, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na poučenie o procesných právach, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, ako aj ďalšie iné. Porušenie akéhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie zo strany súdu. O porušenie práva na spravodlivý proces zo strany súdu však ide len vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci realizáciu práv strany sporu dosiahne takú intenzitu, ktorá jednoznačne odôvodní záver, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Konkrétne konanie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd uvádza, že v odvolaní nebolo konkrétne uvedené akým konaním

súdu malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zo spisu odvolacím súdom nebolo zistené všeobecne namietané konanie súdu porušujúce práva odvolateľa na spravodlivý proces.

13. Pre zistenie skutkového stavu vzhľadom na rozsah osobných údajov, ktoré vo vzťahu k žalobcovi boli predmetom potencionálneho zneužitia, nie je potom relevantné to, ako žalobca subjektívne vnímal túto hrozbu pre určenie rozsahu primeraného finančného odškodnenia (porovnaj uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo 81/2011). V danom prípade sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že pre úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti postačí zistenie, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením v § 11 Občianskeho zákonníka. Nevyžaduje sa vyvolanie následkov (Z III. str. 176 ods. 6).

14. Pokiaľ sa týka otázky pasívnej vecnej legitimácie žalovanej v konaní, odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie v bode 88 - 100 odôvodnenia svojho rozhodnutia, pričom v celom rozsahu na toto odôvodnenie poukazuje. Je nepochybné, že žalobca vstupoval do právneho vzťahu so žalovanou, pričom táto konala prostredníctvom splnomocnenej osoby a žalovaná aj keď konajúca prostredníctvom splnomocneného zástupcu zasiahla do osobnostných práv žalobcu tým, že nezabezpečila jeho osobné údaje pred prípadným zneužitím, pričom práve na tento prípad sa vzťahuje citovaný rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo 2712/2005, nakoľko sa jedná o neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu, ktorý bol spôsobený sprostredkovateľom, teda inou právnickou osobou pri realizácií činností žalovanej a vtedy sa tento neoprávnený zásah pričíta tejto právnickej osobe, teda žalovanej. V tejto súvislosti pokiaľ tu je jednoznačne preukázané ako to bolo v tomto prípade, že došlo k vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy konaním žalovanej, nie je relevantné použitie ustanovení zákona o ochrane osobných údajov, nakoľko priamo z uvedeného zákona vyplýva záver, že týmto zákonom nie je dotknuté právo na ochranu osobnosti tak ako to využil žalobca v tomto konaní. Z uvedeného dôvodu preto nemôže byť rozhodujúce ani rozhodnutie Úradu na ochranu osobných údajov, na ktoré sa odvoláva žalovaná, ktoré v súvislosti s jej zodpovednosťou neskončilo vydaním rozhodnutia o porušení ustanovení zákona o ochrane osobných údajov. Z tohto dôvodu dospel odvolací súd k záveru, že odvolacia námietka žalovanej o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie je nedôvodná.

15. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a v konaní súdu prvej inštancie nebol zistený žiaden z vyššie uvedených dôvodov preukazujúci nesprávne zistenie skutkového stavu.

16. K námietke o nesprávnom právnom posúdení (§ 365 ods.1 písm. h/ CSP) odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Táto odvolacia námietka bola naplnená čiastočne, a to vo vzťah k otázke primeranosti priznanej nemajetkovej ujmy.

17. Pri otázke posúdenia primeranosti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade tu existuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko incident, kedy došlo k vystaveniu osobných údajov žalobcu nepovolaným osobám je tak závažným zásahom do ich práva na ochranu osobnosti, že nepostačuje zadosťučinenie podľa ods. 1 § 13 a vzhľadom na závažnosť okolnosti a charakter tohto incidentu je dôvodné, aby bolo žalobcovi priznané aj právo na nemajetkovú ujmu. V dnešnej dobe je téma súkromia jednoznačne témou rezonujúcou v spoločnosti a v súvislosti s presunom aktivít záväzkovoprávnych vzťahov do digitálneho priestoru je nepochybné, že ponechaním všetkých osobných údajov žalobcov bez náležitého dohľadu zo strany žalovanej značným spôsobom poskytlo podmienky pre zneužitie týchto údajov. Právo na ochranu osobných údajov možno dnes nepochybne považovať za sub-kategóriu práva na súkromie, a to vychádzajúc z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva s poukazom na článok 8 Dohovoru ako aj na ostatné právne predpisy, ktoré citoval súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí. Súčasná informačná spoločnosť a digitálna ekonomika dospela do stavu, kedy sa osobné údaje stali jednou z komodít na trhu, a preto je nutné tento derivát, ktorý už nie je len v dispozičnom práve pôvodného držiteľa, teda dotknutej

osoby, ale aj osoby, ktorej pôvodný držiteľ tieto zveril dbať na to, aby subjekt, ktorému boli zverené nevystavoval bezpečnostného riziku tieto osobné údaje a v prípade, že k tomu tak dôjde, je nepochybne dôvodné priznať dotknutej osobe právo na náhradu nemajetkovej ujmy tak, aby táto bola primeraná a proporcionálna. Primerané zadosťučinenie možno chápať ako nástroj na odstránenie spôsobenej nemajetkovej ujmy, pričom podobne ako pri majetkovej ujme aj pri ujme nemajetkovej sa vyžaduje dôkaz existencie kauzálneho nexu viažuceho sa na protiprávne konanie rušiteľa, v dôsledku ktorého došlo k vzniku určitej nemajetkovej ujmy. Zodpovednosť rušiteľa sa posudzuje podľa objektívneho princípu, teda zavinenie sa neskúma a ani nepredpokladá, a na vznik zodpovednosti stačí už ohrozenie príslušných chránených práv, nakoľko ide o tzv. súkromnoprávny delikt ohrozovacej povahy. Objektívna zodpovednosť za ohrozenie alebo porušenie práv je systémovo príznačná práve pre oblasť ochrany osobnosti. V danom prípade sa morálna satisfakcia javí ako nepostačujúca a aj keď nemožno exaktne ohodnotiť závadové konanie, z judikatúry súdov vyplýva, že okolnosti, ktoré je nutné brať do úvahy pri priznaní nemajetkovej ujmy sú tieto:

- dĺžka protiprávneho konania,
- reakcia na upozornenia a požiadavky dotknutej osoby,
- dobrovoľné upustenie od konania a snaha o nápravu,
- škandalizácia osoby,
- opakovanie a zvyšovanie intenzity protiprávneho konania,
- úmysel motivovaný snahou o dosiahnutie zisku alebo zámernej diskreditácie osoby.

18. Odvolací súd bral do úvahy jednotlivé okolnosti v prejednávanej veci, pričom dospel k záveru, že suma priznaná súdom prvej inštancie je neprimeraná vzhľadom k tomu, že dĺžka protiprávneho konania, ktorá skončila vo februári 2017 nebola ustálená jednoznačne, kedy boli predmetné písomnosti ponechané v príručnom sklade. Zároveň je nutné brať do úvahy aj skutočnosť, že v danom prípade ide len o zásah, ktorý bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené v ustanovení § 11, kedy sa ani nevyžaduje vyvolanie následkov, no nebolo v konaní preukázané, že by došlo k takémuto zásahu. Táto skutočnosť je podľa názoru odvolacieho súdu dôležitá pre posudzovanie výšky primeranej finančnej náhrady. Vzhľadom na významné postavenie žalovanej na telekomunikačnom trhu ako aj vzhľadom na funkciu prevenčno-sankčnú, je primerané priznať žalobcom nárok na finančnú náhradu.

19. Pokiaľ sa týka stanovenia primeranej výšky finančnej náhrady, je nutné vychádzať z judikatúry súdov Slovenskej republiky vo vzťahu k priznaným nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré sa zvyčajne priznávajú pozostalým po osobách, ktoré boli usmrtené pri dopravných nehodách, či zo zákonnej právnej úpravy, ktorá upravuje nároky poškodených z trestných činov. Vo vzťahu k takto stanovenej výške nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sa javí odvolaciemu súdu byť priznaná náhrada zo strany súdu prvej inštancie za neprimerane vysokú. Aj odvolací súd poukazuje na to, že pri náhradách nemajetkovej ujmy pri pozostalých z dopravných nehôd sa tieto sumy pohybujú cca 15.000 až 20.000 eur pri príbuzných v priamom rade, čo však samozrejme závisí od individuálnych okolností prípadu, no berúc do úvahy takto priznané sumy ako aj berúc do úvahy nároky, ktoré sú priznávané osobám ako obetiam trestných činov, je nepochybné, že miera zásahu do osobnostných práv v tomto prípade je nepomerne nižšia. Podľa názoru odvolacieho súdu možno hovoriť o rozsahu cca 10 % zo základu priznaného pre obete násilných trestných činov (4.350 eur) (§ 12 ods. 3 Zákona č. 274/2017 Z.z.). Zároveň je nutné brať do úvahy to, že v danom prípade nedošlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu, došlo len k potencionálnej možnosti ich ohrozenia, čo nepochybne odôvodňuje ďalšie zníženie minimálne na hodnotu 50 % z vyššie uvedenej úvahy, t.j. 435/2, t.j. cca 220 eur. Zároveň neboli zistené ani ďalšie dôvody (škandalizácia žalobcu, opakovanie či zvyšovanie intenzity konania, úmyselné konanie žalovaného...), čím je dôvodné túto sumu ponížiť o 50 %, t.j. na 110 eur. Ani odvolaciemu súdu (rovnako ako žalovanej) sa nepodarilo nájsť obdobný prípad, ktorý by bol riešený súdmi Slovenskej republiky, a to ani na nižších stupňoch, preto je možné brať do úvahy aj rozhodnutie Mestského súdu v Prahe z 29.08.2019 sp. zn. 22Co 147/2019, ktorý potvrdil ako primerané zadosťučinenie vo výške 10.000,- Kč pri porovnateľnom skutkovom stave, kedy však došlo k úniku údajov, aj keď rozsahovo menšom objeme na jedného klienta, no tieto boli uniknuté do digitálneho prostredia, teda boli nepochybne všeobecne prístupnejšie než to bolo v prípade žalobcu. Pokiaľ v danej veci došlo k priznaniu primeranej nemajetkovej ujmy v sume cca 370 eur, odvolací súd vzhľadom na tieto okolnosti dospel k záveru, že priznaná suma 110 eur je vzhľadom na charakter veci primeranou nemajetkovou ujmou. Je neporovnateľná prístupnosť údajov v digitálnom prostredí s listinami založenými v príručnom sklade nebytových priestorov. Tento rozdiel musí byť zohľadnený pri výške náhrady. Preto v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá. Predmetné rozhodnutie prešlo aj

kontrolou ústavnosti zo strany Ústavného súdu Českej republiky ako to vyplýva z rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky II.ÚS4015/19 zo dňa 09.01.2020.

20. So zreteľom na všetky tieto dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 110 eur potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 387 CSP a v prevyšujúcej vyhovujúcej časti rozsudok vo výroku I. zmenil (§ 388 CSP) tak, že v tejto časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

21. O trovách celého konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a priznal procesne úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

22. O výške týchto trov rozhodne následne súd prvej inštancie samostatným uznesením postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

23. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).